

edre forutsetninger
ten kommunal
gjennom rehabili-
jt i arbeidslivet
en formidabel.

egnestykke som
den enkelte, for
het for øvrig, så er
av dem som mister
tilbudet. Tall fra
at det går i
mister synet til
ilitering. Dette er
isolasjon som
lbudet om hjelp

oreslår en ordning
or i kommunene,
nsvar for å sette
yggerne om det
nes. De frivillige
elv nok ressurser til
. Både politikere,
itte kan bidra til
omiske besparelser
nnbyggere
dene bedre kjent.

som vil opplyse mesteparten
av mine ønsker og deler mine
tanker for fremtiden. Arbeider-
partiet er der jeg hører hjem-
me. Mitt parti, ikke enig i alt,
men helt enig i det grunnleg-
gende. Alle skal ha like mulig-
heter til skole, omsorg, arbeid
og samfunnsdeltakelse. Helt
uavhengig av hvem som er
foreldrene dine, hvilken del av
Norge du bor, kjønn eller tro.

Jeg velger meg Sigbjørn. For
de av dere som hørte hans tale
på 1 mai, vil skjønne godt hva
jeg mener. En finansminister
med en plan for fremtiden, en
plan for mine barns alderdom,
jeg velger Sigbjørn! Arbeid er
nøkkelen til et godt drevet
samfunn. Det gir den enkelte
noe å leve av, muligheten til å
eie eget husrom, bil, dra på
ferie og delta i samfunnet. Uten
arbeid blir fremtiden usikker,
dette vet Sigbjørn, det er dette
han jobber for at ikke skal skje i
Norge. Jeg velger Sigbjørn!

Språkåret - dialekt- mangfold

Jens Haugen
Hamar

Her om dagen sat vi tre
personar og gledde oss
over det varme véret og at
våren endelig var på veg
tilbake og pynta busker og tre
med grønt. Så sa eg: «Sjå ein
stor kveps!», og fekk som svar:
«Ja, det har vore ein del kveks i
det siste.», mens tredjemann
meinte at det kunne fort bli

tra sin del praktiseres i dag.

I gjennomsnitt er det legemeldte
sykefraværet i Hedmark på mer enn 50
dager. Det er langt over landsgjennom-
snittet. Og det er ingen åpenbare grunner
til at sykefraværet skal være mye lengre i
Hedmark enn for eksempel i Oppland. Å
være lenge borte fra jobben er i svært
mange tilfeller heller ikke bra for den
enkelte. Jo lengre man er helt sykemeldt,
jo større er sjansen for at man ikke
kommer tilbake i jobb. Det er svært
uheldig for den enkelte, det er uheldig
for velferdsstaten og det er uheldig for
arbeidslivet, som har behov for arbeids-
kraft innen mange ulike områder.

De siste års erfaringer fra sykefraværs-
arbeidet, gjør at NAV i Hedmark retter et
ytterligere fokus på rutinene våre for
sykefraværsoppfølging. Kan vi bidra til
kortere sykefravær ved å fokusere mer
på mulighetene enn på hindringene? Et
forsterket sykefraværsarbeid involverer
flere aktører: Arbeidstakere og arbeidsgi-
vere må vurdere mulighetene for helt

plagsamt med «kvaks».

Vi var altså tre personar og
hadde tre ulike ord for det
same dyret utan at dette skapte
problem eller var gjenstand for
diskusjon. Ei anna sak er at
ingen av desse tre ordformene
faktisk er normert norsk,
verken bokmål eller nynorsk.
Vi ville nok ha skrive «veps»,
om vi hadde skrive bokmål
eller nynorsk, sjølv om ein på
nynorsk også kunne ha skrive
«kvefs».

Ein hører og les så mykje
om dei som er misnøgde med
hovudmål, sidemål, valfridom
og språkleg mangfold generelt,

men det er jo faktisk slik det er
- «der ute». Vi hører mange
ulike dialektar og sosialektar
rundt oss, og stort sett skjønner
vi det meste, sjølv om vi
kanskje må spørje av og til - og
stort sett veit vi korleis vi skal
skrive på anten bokmål eller
nynorsk. Dei fleste sjonglerer
godt mellom unormert talemål
og normert skriftspråk.

Det er dei som meiner det er
vanskeleg å lære seg fleire
variantar av det same språket.
Som regel gjeld diskusjonen
skriftleg hovudmål og sidemål.
Samtidig snakkar dei fleste
meir eller mindre dialekt som

skil seg i større eller mindre
grad frå skriftnormalane. Men
det at ein først og fremst av
praktiske årsaker bestemmer éi
eller fleire skriftnormer, tyder
jo ikkje at talespråket er «feil».
Dialektene er eigne språksys-
tem og har eigne reglar. Som
regel er det ein del samanfall
med skriftnormalen, men ikkje
alltid.

Talespråk endrar seg som
regel fortare enn skriftspråk.
Dette er heilt naturleg. Syn-
kront sett, det vil seie her og
no, vil ein nok kunne seie at ein
person snakkar «ukorrekt»
dersom det ikkje er i tråd med

det alle andre med same
dialekt seier. Men avvik kan
«smitte» og spreie seg, og
plutseleg har talespråket endra
seg, og det som var «feil» før,
kan plutseleg vere korrekt.
Dette er blant anna også
avhengig av kva slags syn ein
har på normer og korrekt språk.

Kveps, kveks og kvaks er
korrekt i kvar si dialekt, mens
veps og eventuelt kvefs er
korrekt i normert skriftspråk.
Språkleg mangfold er stikkordet!

Ap vil gjøre

aktivitetskravet tilfredsstilles. Alterna-
tivt må sykmelder eller arbeidsgivere
dokumentere at arbeidsmuligheten
ikke er tilstede. At arbeidstaker har en
dialog både med arbeidsgiver og lege, og
tar kontakt med NAV om nødvendig, er
derfor viktig.

NAV skal iverksette sanksjoner dersom
partene ikke oppfyller sine forpliktelser i
sykefraværsoppfølgingen. Det viktige er
imidlertid å fokusere på det samarbeidet
som skal føre til mindre sykefravær og et
bærekraftig velferdssamfunn. Det dreier
seg om å ta ressursene i bruk. Av og til er
sykmelding det riktige. Dette kan, og må,
i disse tilfellene dokumenteres. Det er
egentlig ikke nytt!

At gjennomsnittlig lengde på sykefra-
været skal være så mye lengre i Hedmark
enn i andre fylker, ser ikke vi noen grunn
til. Derfor må vi som er involverte være
villige til å gjøre mer for å få sykmeldte
raskere tilbake i jobb.

gjennomsnitt 0,6 og dreper 0,3.
Cowboy-kulturen blir videreført i mange stater i USA, med
katastrofale følger. Det er på
tide at vi tar et oppgjør med
voldskulturen og kravene om
mer våpen. Derfor tok vi saken
opp på fylkespartiets årsmøte
og sendte forslag til program-
komiteen. Årsmøtet i Hedmark
Ap vedtok vårt forslag, og ba
om at det ikke innføres generell
væpning av politiet i Norge. Det
må også bli vanskeligere å
anskaffe seg våpen og registre-
ningsplikt for alle våpen.

Fylkespartiet sluttet seg til
forslaget om at vi må få
stengrere regler for salg av
automatvåpen til private, og at
det må bli forbud mot våpen
med magasin. Årsmøtet ønsket
bedre kontroll med våpen
internasjonalt og ba våre
representanter på Stortinget og
Justisdepartementet ta saken
opp i fora som FN. Under
avsnittet om «et nært og sterkt
politi» i partiprogrammet heter
det bl.a. at - Arbeiderpartiet vil
gå imot en generell bevæpning
av politiet. Saken er også fulgt
opp i kapitlet om «Samfunns-
sikkerhet og beredskap»:
Våpenlovgivningen må
strammes inn. Forbuddet mot
halvautomatiske våpen må
lovfestes, og muligheten for
unntak må strammes inn. Det
skal også vurderes om antall
skudd i magasin og kammer
begrenses. Vilkårene for å
erverve, eie og inneha slike
våpen må bli strengere.
Politiets kontroll med våpen
må styrkes.